Nouse, riennä, Suomen kieli...

Miten käy maanviljelylle kun Suomi liittyy Etan jäseneksi? Entä jääkö Suomen pienteollisuus isompien jalkoihin?

Mutta miten käy suomen kielen viljelylle yhdentyvässä Euroopassa? Jääkö se isompien jalkoihin? Siihen on kaksi vastausta:

– Toivoton tapaus, sanoo pessimisti. Eta-alueen 380 miljoonasta asukkaasta suomen kieltä puhuu vain 5 miljoonaa eli noin 1,3 prosenttia.

– Kyllä suomi säilyy, sanoo optimisti. Hän viittaa Etasopimuksen 129. artiklaan. Siinä sanotaan, että tämä sopimus laaditaan englannin, espanjan, hollannin, islannin, italian, kreikan, norjan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, s u o m e n ja tanskan kielellä, ja että jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen. Suomi on siis tasa-arvoinen kieli siinä missä muutkin.

Myös EY:n kielipolitiikka kunnioittaa kansalliskieliä. Nykyisten yhdeksän jäsenmaan kielet ovat periaatteessa samanarvoisia ja niitä myös käytetään. Tosin monissa komiteoissa kuulee vain englantia, ranskaa tai saksaa.

Suomen kielen lautakunta, joka virkansa puolesta kantaa huolta äidinkielestämme, on pohtinut suomen tulevaisuutta integraatiossa. Kielimiehet totesivat, ettei suomi Suomesta katoa, mutta myyntimiesten täytyy ilmeisesti osata useita eurokieliä kun he yrittävät saada maansa teollisia tuotteita kaupaksi.

> *129 artikla*
>
> 1. Tämä sopimus laaditaan yhtenä kappaleena englannin, espanjan, hollannin, islannin, italian, kreikan, norjan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä jokaisen tekstin ollessa yhtä todistusvoimainen.

Kaiken kansainvälisyydenkin keskellä asioista on voitava puhua myös suomeksi – ainakin Suomessa. Mutta pakko on opetella muitakin kieliä. Ranskaan ja Saksaan on turha yrittää myydä, ellet osaa ranskaa ja saksaa. Meillä on isoja firmoja, joiden käytävillä kuulee enemmän englantia kuin suomea. Esimerkiksi **Metra-konsernin** virallinen kieli on englanti. Kokousmuistiot ja konsernin sisäiset kirjeet laaditaan englanniksi, mikä onkin luonnollista, kun 75 prosenttia liikevaihdosta tulee Suomen ulkopuolelta.

Mutta turmeleeko vieras vaikutus sointuvan suomemme? Ei syytä huoleen, vaikka kaupalliseen kieleen ja nuorisokulttuuriin on sumeilematta lainattu vieraita sanoja. Meillä on *markettia* ja *housubaaria,* ja pitää *tsekata,* onko *fiilikseen* tarpeeksi *poveria.* Muotisanat tulevat ja menevät. Ei kieli ole koskaan valmis ja lopullinen.

Nykysuomenkin sanoista viidennes on lainasanoja. Niitä ovat supisuomalaisilta kuulostavat *kaupunki, tuoli, poliisi, markkinat.* Osa suomen sanoista on tekemällä tehty kuten välttämättömät käsitteet *teollisuus, eläke, sanomalehti.*

Sanat myös muuttavat merkitystään. Agricolan raamattu puhui taivaanvaltakunnassa vallitsevasta i r s t a u d e s t a, mikä kieltämättä hieman hätkähdyttää nykylukijaa. Mutta 1600-luvulla irstas tarkoitti vapaata ja huoletonta. Vasta uudemmat kirjoittajat laajensivat sanan sisältöä, joka sittemmin muuttui kokonaan.

Eivätkä kaikki kansainvälisiltä kuulostavat sanatkaan ole välttämättä yleisiä. Suomen bensiini on englanniksi *petrol,* amerikanenglanniksi *gasoline,* ranskaksi *essence.*

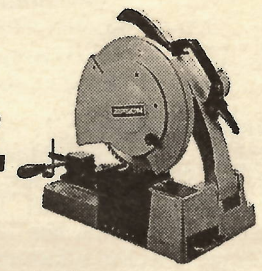
Mutta vaikka Suomi kuinka yhdentyisi, on kansalaisten silti syytä osata kohtuullisen hyvin omaa äidinkieltään. Ainakin asiantuntijana esiintyvältä menee uskottavuus, jos hän puhuu tai kirjoittaa siten että vastaanottajan on pakko huokaista: Sanat ymmärsin mutta en ajatusta. Yhdentyvässä Euroopassakin pitää paikkansa sääntö, että hämärästi kirjoitettu on hämärästi ajateltu.

Timo Tuunonen

TAMPEREELLA:
VARASTOTILAA
Vellamonkatu 2 (ent. tavaraterminaali)
– kylmää tilaa n. 5.200 m²
LIIKETILAA
Rautatienkatu 12, 75 m²
Tied./tarjoukset VALTIONRAUTATIET,
PL 416, 33101 TAMPERE
Puh. (931) 152 769/VT Mäkinen

UUTUUS
KATKAISUSAHA
DRY CUTTER
kovametalliterällä

Katkaisee terästä, muovia ja ruostumatonta ilman leikkuuöljyä ja jäähdytysnestettä.
Valovirta, paino 23 kg.
Paloturvallinen - ei kipinöitä.
OTA YHTEYTTÄ!
ARION OY
GOMEX TYÖKALU
Tiilentekijänkatu 4, 20810 TURKU
PUH. 921-359 222
TÄYDEN PALVELUN TERÄTALO

Huvia ja viihdettä pieniin ja suuriin tilaisuuksiin

Taikuri, Illusionisti ALEXANDER (Tapani Nokua) puh. 965–300 14
Taikuutta ja illuusioita kaikkiin tilaisuuksiin ja tapahtumiin, joihin haluatte näkemisen ja kokemisen arvoista ohjelmaa.

ZICO & JUNIOR
Juhlienne kohokohdaksi AKROBATIA SHOW puh. (90) 346 1996

TAIKURI Markku Karvo
Taikuuden ammattilainen
puh. 949–686839

IHAN NAURETTAVA Professori HAJAMIELI puh. 949–258 940

Timo Kulmakko puh./fax. 931–234 597
Korttitempuista ihmisen leijumiseen, sekä koko perheen tilaisuuksiin
TIMO TAIKURI TAIKASHOW

"EI HULLUMPI TAIKURI"
Markku Purho puh. 951–3711 100

Matti Lepänhaara puh. 921–797 522
Lauluillat, asiakasillat, harjannostajaiset, ym. ohjelmalliset tilaisuudet, niissä Matti on mies paikallaan

HEIKKI HELAKORPI
imitaattori, juontaja, drubaduuri
puh. 934–46942
949–626 792

VATSASTAPUHUJA
Ari Lauanne & pikku ystävät
puh. 923–273 79
949–323 229

TAIKURI Simo Aalto
puh. 981–515 648
949–608 826
MM-pronssia, 2 PM-kultaa, Lastenkulttuurin valtionpalkinto, TV-taikuri

Linnanmäen PEACOCK-teatteri, televisio, Pohjoismaisen taikurikilpailun sarjansa voittaja kahdesti. Pienistä tempuista suuriin illuusioihin.
Mestaritaikuri
Lasse Tiilikainen – LAUREX
puh. 90–8779718

Magic Show
Urpo Marttinen
TAIKURI JA MARKKINOINTIHENKINEN JUONTAJA
puh. 941–668 687
949–243 115

TAKUUHAUSKAA OHJELMAA
Sir Richard
puh. 931–530 876

Esiintyvät taiteilijat r.y.